

# HET SPYCKERTJE



Met nieuws over  
De Spycker 2021

Jaargang 36  
nummer 1  
januari 2021

Jaargang 36  
nummer 1  
januari 2021

# Het Spyckertje

**Aan dit nummer  
werkten mee:**

- Guy Van den Broek
- Jan Suykerbuyk
- Johan Vandenbroeke
- Joris Pinseel
- Michel Nelen
- Patrick Hoppenbrouwers
- Rudi Smout
- Roger Van Ginderen

*Het bestuur en de vrijwilligers van de  
Koninklijke Heemkundige Zring  
Essen wensen jullie een voorspoedig jaar.*



## **Oproep**

Wij versturen al heel wat Spyckertjes digitaal. Wil u 't Spyckertje ook digitaal krijgen? Graag!

Stuur je emailadres naar [jan.suykerbuyk@telenet.be](mailto:jan.suykerbuyk@telenet.be) en je vindt ons tijdschriftje in je mailbox.

Essen, januari 2021

*Beste lezers*

*Voor je ligt het eerste Spyckertje van 2021. Een goedgevuld nummer. Guy Van den Broek schetst kort wat jullie van De Spycker mogen verwachten. De prijs blijft onveranderd. Zie verder.*

*Om te weten te komen of de presentatie op Tweede Paasdag plaatsvindt: houd de lokale en sociale media in de gaten.*

*Van Roger Goosen kregen we een aantal gedichten in handen. We nemen er graag één op in 't Spyckertje.*

*Roger Van Ginderen interviewde Rudi Smout.*

*Onze redacteur nam dus heel even plaats in de stoel aan de overkant.*

*Gastschrijver Joris Pinseel doet uit de doeken hoe Wigo omging met een gevonden obus, uit de Tweede Wereldoorlog.*

*Daarna keert Rudi Smout terug naar zijn redactiestoel en beschrijft hij hoe een groep Chinezen in 1914 in Essen strandde.*

*Rudi voorziet ook enkele foto's van Essen In Beeld van commentaar.*

*Omdat heemkunde en lokale nieuwsgierigheid kort bij elkaar liggen, brengt Michel Nelen namens het VVV nieuws over mountainbiken.*

*De Heemkundige Kring, VVV De Tasberg en het Karrenmuseum leven in mekaars schaduw. We laten graag onze burens aan het woord.*

*Veel leesplezier*

*Jan Suykerbuyk,  
hoofdredacteur  
't Spyckertje*



# Inhoud Spycker 2021

Ondanks alle Corona-perikelen bieden we u dit jaar weer een nieuwe Spycker aan van liefst 208 bladzijden, aangenaam om lezen, zeker in deze tijden. In dit nummer staan liefst 16 artikelen met onderwerpen die allemaal verband houden met Essen. Liefst 4 artikelen situeren zich in de late middeleeuwen, wat complex onderzoekswerk vereiste.

Andere verhalen gaan over verenigingen, ziekten, ziekenkassen, partijen en mensen. We presenteren u ook het hectische relaas hoe onze burgemeester, Gaston Van Tichelt, de Corona-epidemie in Essen heeft aangepakt samen met zijn administratie de politiek op alle niveaus en de vrijwilligers. Corona in Essen door burgemeester Gaston Van Tichelt

Verder nog:

- Dysenterie-epidemie in 1747 in Essen en Nispen door Thomas Dekkers
- Molenpachtruil in 1644? door Patrick Hoppenbrouwers
- Vrome Vrouwe, begraven in de kerk door Huub Klaassen
- De Sint-Sebastiaansgilde al 560 jaar oud? door Jean Bastiaensen
- Toen was Essen nog een dorp door Roger Goosen (†)
- De Rode Draad (2e deel) door Robert Alaers
- 55 jaar Essens carnaval (3e deel) door Rudi Smout
- Het leven van Redemptorist Louis Vercammen door Frank Hontelé
- Koningsschieting 1921 bij Altijd in Roeren door Rudi Smout
- Waar bleef Louis Crevecoer? door Pol Van Doren
- Van katholieke School tot 't Gildenhuis door Leo Costermans en Rudi Smout
- 50 jaar Karrenmuseum door Leo Ribbens
- Katholieke ziekenkas Vrede Onder Ons door Rudi Smout
- Nele Loos bij de Mapuche in Chili door Guy Van den Broek
- In memoriam Jan Meeusen door Frans Schrauwen

Wie deze Spycker 2021 wil lezen kan hem bestellen door zijn lidmaatschap van de Koninklijke Heemkundige Kring best zo snel mogelijk te vernieuwen.

Lid worden van de Kring geeft recht op het jaarboek of de Spycker 2021 en ook twee gratis Spyckertjes.



Door de Corona-perikelen raden we iedereen aan zijn lidgeld via de bank te betalen. Het was vorig jaar erg moeilijk en soms verboden om huis aan huis het lidgeld op te halen en een jaarboek af te leveren.

Wie nu betaalt zal al de eerste week na Pasen zijn jaarboek in de bus krijgen.

We behouden de prijs op 18 euro voor wie voor 15 maart via de bank zijn lidmaatschap vernieuwt. Nadien wordt het 20 euro.

Voor wie buiten Essen woont of in het buitenland bedraagt het lidgeld 25 euro, inclusief de portkosten.

Het overschrijvingsformulier zit mee in dit Spyckertje.

Rekeningnummer BE28 0682 0126 4620

op naam van Koninklijke Heemkundige Kring Essen,  
Moerkantsebaan 48 , 2910 Essen, België.

BIC-code GKCCBEBB.

*Guy Van den Broek*

## Mijn dorp, ons dorp, Essen

Hoog in 't uiterste noorden van het Vlaamse Kempenland,  
 Dicht verscholen in de bossen, ligt ons dorpje ingeplant.  
 't Heeft lang geduurd voor het op de kaart werd neergezet,  
 Maar toch wel, bijna negen eeuwen nu, werd het ingebed.  
 Als piepklein woongebied, met vele bossen en moerassen,  
 Onherbergzaam moet het zijn geweest,  
 De grote heidevelden waar eens spoken leefden, werd beweerd.  
 Waar heikneuters ploeterden in de zure grond.  
 Omdat er niets, niets bestond  
 Waarmee men 't pover leven  
 Ook al was het zwaar, zin kon geven.  
 Vechten voor het voortbestaan  
 Vechten om maar niet teloor te gaan  
 Vechten tegen armoë, vechten tegen ziekte en de dood,  
 Vechten voor 't gezin, vechten voor het dagelijks brood.

Eens de tijden zijn gekeerd  
 Werd ons dorp, zo wordt geleerd,  
 Een turfwingebied  
 Dat aan de mensen toen, wat ademruimte liet.  
 Er werd geploeterd, ook gegraven, maar gewonnen,  
 Turf is er toen ontgonnen.  
 Brandstof die in vele van de steden van weleer  
 Verwarming geven moest in de huizen van meneer.  
 Het werd druk, er kwam verkeer.  
 En 't dorp dat bijna niet eens bestond,  
 Werd plots een wingewest, waar menigeen vond  
 Zijn geluk, zijn middelen van bestaan  
 Zo ongeveer moet het zijn gegaan  
 Met ons dorp, ons Essen aan de Aa;  
 Het groeide voort, nog lang erna.

*Roger Goosen*



## Gesprek met Rudi Smout

Vroeger was plaatselijke geschiedschrijving in handen van paters, gemeenteambtenaren en onderwijzers. Nu is dat geëvolueerd.

In Essen verschijnt reeds 77 jaar De Spycker, sinds 2006 is Rudi Smout een vast auteur in het heemkundig jaarboek. We gaan nu eens een verhaal schrijven dat over geschiedschrijver Rudi gaat. In tijden van corona werden vraag en antwoord schriftelijk vastgelegd. Er werd natuurlijk ook gemaild.

**S: Rudi je bent een geboren en getogen Essenaar, maar naar Antwerpen verhuisd. Heb je voor historicus gestudeerd en waar komt je interesse voor de Essense geschiedenis vandaan?**



*Rudi: Ik ben steeds geïnteresseerd geweest in geschiedenis, maar ben toch geen historicus geworden. Het waren voornamelijk de verhalen die me boeiden en niet zozeer de exacte data of de correcte namen van de hoofdpersonages en steden. Mijn hang naar verhalen kon ik nog beter kwijt in de opleiding bachelor in de psychologie en in mijn professioneel leven. Ik ben graag creatief en heb altijd graag geschreven. Bij het uitwerken van heemkundige artikels komt alles samen.*

**S: Zijn er voor jou in Essen en daarbuiten lichtende voorbeelden die je gestimuleerd hebben?**

*Rudi: Jean Bastiaensen van Kalmthout speelt natuurlijk in een andere categorie, maar er zijn genoeg voorbeelden in eigen huis. Zo denk ik aan Gerard Meeusen voor zijn pionierswerk en het samenbrengen van droge feiten in artikels en kaarten, terwijl ik bij Alfons Tirelirens vooral bewondering heb voor het verhalend karakter van zijn artikels. Recenter vind ik Louis Vercammen en Leo Suijkerbuijk in hun goede jaren uitstekende auteurs, maar in het algemeen is het niveau van De Spycker zeker niet slecht.*



**S: Je bent al 30 jaar bezig en hebt geschreven over burgemeesters, histories van verenigingen, bedrijfsleven, personen, enz waar haal je al die informatie?**

*Rudi : Ik probeer eerst een algemeen kader te schetsen op basis van geschreven bronnen. Dat betekent opzoekingswerk in archieven, tijdschriften, boeken, het Heemhuis en steeds meer speuren op het internet.*

*Ook als je oude foto's goed leest kan je er heel wat informatie uithalen. Met dit raster stap ik naar mensen voor een interview om na te gaan of de gevonden informatie al dan niet klopt en om het artikel wat extra 'couleure locale' te geven.*

**S: Leiden deze interviews en zoek naar de echtheid van feiten soms tot onthullingen?**

*Rudi: Vorig jaar nog bij een artikel over de kapel van de Hondsborg. Een 14-jarige kleinzoon van Leo Ribbens stelde zo'n pertinente vragen dat we met z'n drieën actief op zoek gingen naar de ouderdom van deze kapel. Tot dan had iedereen, ikzelf inclusief, zich gebaseerd op de bewering van rector Bus van Mariaberg dat op deze locatie nog niet heel lang een kapel stond. Op dat moment had nog niemand bijzondere aandacht gehad voor de banderol van de kapel waarin na omrekening het jaartal 1844 vervat zit. Wellicht het bouwjaar van de eerste kapel. Uiteindelijk konden we door onze intense samenwerking aantonen dat er zeer waarschijnlijk sinds dat jaar in de Kloosterstraat een kapel stond. Dat proces vond ik minstens even boeiend als het uiteindelijke artikel.*

**S: Door geschiedschrijving kom je soms tot nieuwe feiten. Ben je al tot belangrijke vaststellingen gekomen?**

*Rudi: Uiteraard kom je soms uit op nieuwe feiten en inzichten, want geschiedenis is nooit af. Ik kijk zelf met bewondering naar het werk van archeologen en auteurs die fragmenten van het middeleeuwse Essen proberen te schetsen. Volgens mij liggen de grote ontdekkingen voor Essen in de periode voor de 19de eeuw.*

**S: Je vond onlangs dat de Essense Socialistische Tabaksbewerkeren niet in 1896 maar reeds in 1890 een afdeling hadden. Hoe heb je dat gevonden?**



*Rudi: Voor De Spycker bereid ik al zowat een decennium een artikel voor over de Essense sigarenindustrie. Met enkele zoektermen kwam ik op het internet uit op een exemplaar van de krant Vooruit met daarin de desbetreffende informatie. Eerder een toevalstreffer dus.*

**S: Buiten het schrijven ben je ook een fotofanaat. Je bent de drijvende kracht achter het digitale foto-archief "Essen in Beeld" van de heemkundige kring. Hoe is dat ontstaan?**

*Rudi: In het kader van de viering Essen-850 in 2009 hadden Steven De Laet, Tom Bevers en ik het idee om Essen op zoveel mogelijk manieren en door zoveel mogelijk mensen in beeld te brengen. Zowel met oude foto's als met foto's van het feestjaar. De bedoeling was om de website 2 jaar te laten functioneren zodat iedereen voldoende kans kreeg om foto's op te laden en om het bijhorende fotoboek te kunnen promoten. Na die 2 jaar trokken we de stekker uit dit concept, maar op aandringen van het gemeentebestuur zijn we terug van start gegaan. Anno 2020 heeft Essen In Beeld nog steeds een trouw publiek. Zo kan de FB-pagina rekenen op meer dan 3.000 FB-vrienden en staan er ondertussen meer dan 100.000 foto's online. Volgens mij vat Essen In Beeld de werking van een goed werkende Heemkundige Kring perfect samen: actief verzamelen, systematisch en veilig bewaren en tenslotte ontsluiten, het delen en in dialoog gaan met de (uitgeweken) Essenaar.*

**S: Met Pasen verschijnt De Spycker 2021, kun je al enkele artikels prijsgeven?**

*Rudi: Burgemeester Gaston Van Tichelt werkt aan een artikel over de impact van corona op het dagelijkse leven in Essen, terwijl Thomas Dekkers het zal hebben over de besmettelijke dysenterie of 'rode loop' die in 1747 in Essen slachtoffers maakte. Waarschijnlijk ben ik niet objectief, maar met onder andere artikels over het leegstaande Gildenhuis, 100 jaar socialisme, carnaval, het katholieke ziekenfonds, Louis Vercammen en een aangrijpend oorlogsverhaal is de kring er opnieuw in geslaagd om een boeiend en gevarieerd 78e jaarboek samen te stellen.*

**S: Rudi we wensen je nog veel zoek-, schrijf- en fotogenot.**

*Roger Van Ginderen*

## Geen knallende start op WIGO

Toevallig werd deze slogan begin september gekozen om dit vreemde schooljaar van start te gaan.

Lesgeven en kinderen begeleiden in deze Coronatijden is niet evident. Gelukkig hebben we op WIGO een groene speelplaats, waar de leerlingen zich ten volle kunnen uitleven met klimmen, ravotten, paallopen en ... putjes graven in het zand.



Laat dat nu juist de oorzaak zijn van een spectaculaire vondst op 11 september 2020 ... een knaller van formaat.

Enkele leerlingen van het 5<sup>de</sup> leerjaar komen tijdens het spel, bij toeval uit op een vreemd voorwerp dat verborgen ligt aan de voet van een oude muur.

Ondanks het ganse terrein in 2019 grondig onder handen werd genomen door de gemeentediensten, om het in orde te brengen om als groene speelplaats in de richtten, komt dit ding toch op een onverwacht moment aan de oppervlakte.

Gelukkig waren de meisjes alert genoeg om de meester op de speelplaats te verwittigen.

Uit hun verhaal was niet onmiddellijk op te maken waarover het ging ... een

wespennest, een stuk ijzer, een stuk hout, een .... het was in elk geval iets waarmee we voorzichtig moesten omgaan, juist omdat we niet precies wisten wat het was.

Nieuwsgierig gemaakt gaat de leerkracht op onderzoek en al snel blijkt dat het voorwerp niet zo onschuldig is. Het schoolhoofd wordt verwittigd en na enkele minuten is zowel de burgemeester als DOVO op de hoogte.

Toen al werd duidelijk dat voorzichtigheid geboden was, maar er zeker geen gevaar dreigde. Bovendien stond het weekend voor de deur. Het zou iets voor maandag worden. De speelplaats wordt hermetisch afgesloten zodat de volgende speeltijd geen nieuwsgierige kijkers kan lokken.

Tijdens de eerstvolgende les krijgen de leerlingen een foto te zien van het gevonden voorwerp ... een obus. Door de leerkrachten wordt alles geïdentificeerd. Wat is het? Is het gevaarlijk? Moeten we ons ongerust maken?

Hierover een kort gesprek aangaan was zeker nodig om kinderen gerust te stellen.

Wie weet welke verhalen zouden anders tijdens het daaropvolgende weekend de ronde doen op Wildert.

Maandag 14 september kwam DOVO met de nodige voorzichtigheid, kijken wat we gevonden hadden

En... uiteraard wisten ze vrij snel waarover het ging: een projectiel uit de Tweede Wereldoorlog, dat afgeschoten werd om bvb. tanks te doorboren. Deze projectielen werden geschoten vanop een tank of met een antitankkanon. Wat op school gevonden werd bevatte dus geen springstoffen en was volkomen ongevaarlijk. De kans is ook klein dat de "kogel" geland is waar hij gevonden is. Vermoedelijk is die ooit met een vracht zand meegekomen.

Toch speciaal, zo'n vondst, en fijn dat onze kinderen zo goed reageerden!

*Joris Pinseel*  
*onderwijzer WIGO,*  
*De Vondert 10, Essen-Wildert*

## Een groep Chinezen strandde in 1914 enkele dagen in Essen

Een zekere Henri Asselberghs spotte eind mei 1914 een tamelijk grote groep Chinezen op het Essense stationsperron. Zijn interesse was gewekt en Asselberghs ging op onderzoek. Het resultaat ervan schreef hij samen met zijn eigen observaties neer in een verslag. Dat schrijven geeft een beeld hoe Asselberghs, en met hem wellicht vele Essenaren, op dat moment naar een andere en grotendeels onbekende bevolkingsgroep of naar emigranten keken. Zou er ondertussen al veel veranderd zijn?

### Nederland zet Chinese groep de grens over

Volgens Asselberghs waren deze Chinezen met de trein vertrokken vanuit Frankrijk en hadden ze als eindbestemming Den Haag in Nederland. Ze kwamen in Roosendaal aan op zaterdag 29 mei 1914. Daar werden hun papieren gecontroleerd. Zij hadden enkel een in Shanghai afgeleverd paspoort op zak waarmee ze vrij konden reizen in Frankrijk en Engeland. Ze hadden geen geld en ze spraken en verstonden enkel Mandarijns. Nederland besloot hen terug over de Belgische grens te zetten waardoor ze op het perron van het Essense station strandden.

### Op het perron van Essen

Asselberghs beschrijft hen als volgt: “’n Erbarmelijk hoopje, zaten ze toen hier rond hun miserabele bagage op ’t perron gehurkt. ’n Paar sliepen op ’n bank. De ruggen tegen den stationsmuur.

Anderen drentelden op en neer; de mannen meest zwijgend en met loerende blikken door hun halfgesloten spleetogen; de vrouwen met perkamenten gezichten vol harde rimpels als bij ons de werklui in blauwe linnen broeken en dito kielen met lange voor- en achterslippen, die los waaierden – bij de meeste drie of vier boven elkander – over haar dichtgegespte broeken. Midden in de gloeiende zon zaten er tegen den grond, met halfnaakte jonkskes in den arm, terwijl los en wijdopen om haar vuilgele lijven – als nooit gewasschen mannenhemden – haar vreemdsoortig kleeding hing. En als ze opstonden waggelden ze wijdbeensch, balanceerend als steltgangers op haar ongelukkige stompvoetjes, die ze als kinderen van nog geen vier

jaar, krijgen ingebonden, zoo vast, dat geen millimeter verder groeien mogelijk is. Van verre leek 't dan wel, of aan de uiteinden haar beenen aren toegespitst, op de wijze waarop kleine jongens 'n wanstaltige punt aan hun potlood wroeten. Kleine meisjes van tien, twaalf jaren zag ik zoo al verongelukt maar daar ze jonger, leniger waren bewogen ze zich gemakkelijker en vlugger dan haar strompelde moeders. Tusschen allerlei rommel en vodden in 'n groote ovale mand, bij andere manden en kisten op 't perron, sliep gerust 'n heel klein kindje, 't gezichtje haast zoo blank als van onze kleinen."

*Het Essense station  
en overdekt perron,  
postkaart Hoelen.  
(foto: Heemkundige  
Kring Essen)*



“Zwijgend en stil zaten overigens die menschen hier ongegeneerd of ze in eigen huis waren. Soms, als kinderen drenzend ruzieden, en elkaar trokken bij de glimmende zwarte vlechten, strompelden luid kijvende vrouwen tusschenbeide of schoten mannen toe als haviken en stompten of schudden ruw door elkander hun weinig gevoelige spruiten.”

## Eten

“'t Meest curieus, want nog geheel en al Chineesch was hun wijze van eten, dat ze deden met behulp van stokjes, evenals wij vork of lepel gebruiken. In de rechterhand, tusschen duim, wijs- en middenvinger, twee dunne stokjes nemend, pikten ze als vogels met lange snavels hun in water gekookte rijst uit kleine witte kommetjes, telkens de vastgepikte rijst met vlugge bewegingen naar den mond brengend.

Ook hadden ze in twee of drie grootere ijzeren pannetjes waar ze dan in troepjes omheen gekringd zaten 'n soort van groente-boontjes geloof ik, waarvan ze van tijd tot tijd een klein pikje namen.

En heele en halve brooden hadden ze die ze met de hand in meerdere hompen braken en waarvan ze verder met hun tanden groote stukken beten.

Al dat voedsel bewaarden ze klaar voor 't gebruik in grootere en kleinere ijzeren pannen verstoppt onder hun bagage."

"Ongegeneerd en zorgeloos, als was hier hun einddoel, hokten ze steeds te samen, tot in eens de politie kwam."

## Kamperen onder een schoolluifel

Wat moest men met deze groep Chinezen aanvangen? Ze konden toch niet op dat perron blijven kamperen? Terugsturen was eveneens geen optie, want wie zou dan de bijhorende treinkosten betalen?

Onder druk gezet besloot de Essense burgemeester Flor Buurmans dat de Chinezen voorlopig in Essen konden blijven, maar dat wel onmiddellijk het Chinees consulaat van dit probleem op de hoogte moest worden gebracht. Asselberghs had verwacht dat ze zouden opgevangen worden in het vrij nieuwe Lazaret, omdat dit gebouw toch al twee jaar leeg stond. "Hier sedert 'n paar jaar 'n groote barak gebouwd is voor... voor dergelijke gelegenheden, zou ik zeggen. Anderen zeggen voor het afzonderen van zieken en verdachten bij epidemiën van besmettelijke ziekten enz.

Doet er niet toe, 't ding staat kant en klaar en sedert twee jaar leeg. Mooie gelegenheid zou je zoo zeggen om 't eens in te wijden. Mis poes, mocht niet.



*Het Lazaret waar de groep niet terecht kwam. (Betty Bennebroek)*

Althans de burgemeester of hij die in z'n naam handelde, vond beter onze Chineesjes onder te brengen... in de jongensschool. 'n Observatiebarrak, die leeg staat en de dorpsjeugd die vakantie krijgt, omdat 'n troep niet geneeskundig onderzochte landverhuizende Chineezen onderdak moet worden verschaft op de overdekte speelplaats der school. In 1914?"

Het kan zowel gaan om de gemeentelijke jongensschool van Essen-Statie of Essen-Centrum. Beiden scholen hadden een overdekte luifel. De jongensschool van Statie in de Kerkstraat lag wel dicht bij het station.



## Curiosum

Vele Essenaren kwamen even langs en keken hun ogen uit . Deze Chinezen moeten op dat moment in onze grensgemeente het gespreksonderwerp bij uitstek zijn geweest. Welke Essenaar had al een Chinees in levende lijve gezien, laat staan een hele groep?

Asselberghs kon het amper geloven dat zij voorlopig onder de luifel van de jongensschool konden verblijven, maar ging dan toch maar eens een kijkje nemen. “Werkelijk, ‘k geloofde ’t eerst niet, toen men ’t mij kwam vertellen. Na ’n paar dagen ben ik zelf gaan zien, omdat iedereen ging zien. ‘k Vond er m’n oude bekenden terug.

Niet zoo vuil en beter verzorgd dan den eersten dag na de reis, maar nog veel meer ongegeneerd. Aan den ingang verkochten kleine meisjes kunstige waaiertjes van gekleurd papier en andere uitgesneden dingetjes van papier en hout. Verderop werd gekookt, gegeten, geluierd en gelanterfant... ’n Paar vervaardigden waaiertjes.

Merkwaardig bij al hun armoe, daar op den kouden, kalen grond, waar ze n.b. ook ’s nachts sliepen, geheel ontkleed met niets dan ’n simpele deken onder en boven hen, mannen, vrouwen en kinderen alles bij elkaar – merkwaardig ofschoon meest erg versleten zeg ik, waren sommige kleedingstukken. Zoo zag ik kleine kinders hun bovenkleertjes, van vorm ongeveer als bij ons ’t kazuifel der priesters, maar kleurig glanzend van rijk zijde borduurwerk. Ook kleine vreemdsoortige hoofddekseltjes, zag ik, fijn geborduurd en van vorm als nauw op ’t hoofd sluitende mutsjes met keelbandjes – alleen de bodem in ’t mutsje ontbrak, zoodat dus ’t eigenlijke hoofdje grootendeels onbedekt bleef. Ook meisjes van 12 en 16 jaar zag ik met mooi borduur- en stikwerk aan jasje en broekje.”

“Kort, ze hadden de acht dagen die ze hier verbleven, veel bekijks. Zaterdag zijn ze op kosten van de Chineesche legatie weer naar Frankrijk vertrokken, om verder naar hun land te worden teruggezonden. Maandag begon de school weer als van ouds. De gemeente Esschen is uit den brand. Wie sprak er van ontsmetten?”

*Rudi Smout*



## Essen, mountainbikeparadijs



*Horendonk*

Mountainbiken wint nog steeds aan populariteit.

Deze winter- én zomersport kent ook in België al meer dan twintig jaren een exponentiële groei en het aantal mountainbikers stijgt nog zienderogen, zeker sinds ‘Koning Lockdown’ ons doen en laten beheerst.

De vraag naar het ontwikkelen en bewegwijzeren van permanente mountainbikeroutes neemt ook nog altijd toe, denk maar aan de recente ontwikkelingen én de commotie daarrond in het grenspark Kalmthoutse Heide.

Ook in buurgemeente Essen nam de VVV-toerisme Essen het voortouw

om enkele initiatieven op te starten, in samenwerking met de gemeente Essen, Sport Vlaanderen (bewegwijzering en promotie), MTB-school Noorderkempen (advies en uitwerking) en het Agentschap Natuur en Bos (advies) Eerst en vooral kwam de VVV met het plan om een permanente bewegwijzerde omloop aan te leggen die een 40 km-lange lus langs alle wijken van Essen maakt en voor 75 % uit onverharde wegen bestaat. Deze lus rond Essen (volg de gele pijlen) kan op zichzelf gereden worden, maar is ook een verbindingroute (of inrijroute) tussen verschillende bestaande permanente mountainbikeparcoursen, nl. van Roosendaal, Rucphen, Bergen op Zoom, Grenspark Kalmthoutse Heide, Wildertse Duintjes en Horendonkse Bossen. Als je alle trajecten zou combineren, kom je aan een totale lengte van meer dan 150 kilometer mountainbikeplezier! Goed nieuws: deze lus (niet te verwarren met de verbindingslus in het Grenspark) is ondertussen helemaal bewegwijzerd en kan nu al gereden worden (de inrijroutes zijn nog niet allemaal bewegwijzerd)



*Les in Wildertse Duintjes (Medium)*

Het derde en meest ambitieuze plan is voorlopig in de eerste fase van uitvoering, maar over enkele maanden zou het toch volledig gerealiseerd moeten zijn. Het betreft hier een spiksplinternieuw mountainbikeparcours in de Wildertse Duintjes: in dit domein wordt trouwens al flink sportief gerecreëerd (wandelaars, joggers), maar er is zeker nog ruimte voor MTB-recreatie. Het nieuwe traject van 6 km. slingert over de duinheuveltjes doorheen de buitenkant van het domein (rond de loop- en wandelroute) en zal in een latere fase ook enkele spectaculaire natuurlijke hindernissen bevatten (bv. boomstam, schans, kombochten...) Doordat het tracé altijd in de rand van het gebied blijft, wordt het kwetsbare centrale deel volledig gevrijwaard. Verwacht wordt dat ook dit project voorjaar 2021 in gebruik kan genomen worden.

Essense boegbeelden als Tom Meeusen, Zdenek Stybar, Bart en

Verder was het dringend nodig om het bestaande zgn. 'Blosoparcours' (groene lus) in de Horendonkse Bossen (11km) een upgrade te geven: enerzijds werd de bewegwijzering, die hier en daar wat te wensen over liet, nagekeken en vervangen, anderzijds werd het traject op twee plaatsen aangepast. Ook deze vernieuwde mountainbikeroute kan dit jaar nog uitgetest worden.



*Horendonk*

Jim Aernouts, Mathieu en David van der Poel (school) en Kristien Nelen, bewezen al dat de Essense bodem uit goede crossgrond is samengesteld.

Met de slogan 'Essen, mountainbikeparadijs' hoopt de VVV-Toerisme Essen niet alleen Essenaren (bv. de 'Mtb-school Noorderkempen', die hier een geweldig oefenterrein vindt), maar ook en vooral meer wiewer 'toeristen' uit de hele regio naar hun mountainbikeroutes te lokken.



*Les in Wildertse Duintjes*

Voor meer informatie over deze initiatieven kan je altijd terecht op de website van de VVV Toerisme-Essen: [www.vvvennen.be](http://www.vvvennen.be) Niet alleen op deze website, maar ook op die van Sport Vlaanderen, zal u binnenkort kaartjes met de verschillende Essense mountainbikeroutes én aansluitingen kunnen downloaden.

*Michel Nelen*





*Les huishoudkunde Wildert, schooljaar 1958-1959 met van links naar rechts: Bertha Kuystermans, Annie De Backer, Irma Elst, Maria Duerloo en Jeannine Kerstens. (foto: Willy Beyers)*



*De kuisploeg van de nieuwe O.L.V.-kerk in 1952. Er viel toen veel te poetsen. Zo was het bijvoorbeeld niet eenvoudig om het ingevette marmer proper te krijgen.*

*De leiding was in handen van enkele zusters. Een aantal internen van Mariaberg staken een handje toe. Van de poetsploeg herkennen we: Riet Goorden, Annie Besters, Jeanne Mariën, Hilda Peeters, Maria-Louise Vandevoorde, Rosa Van Loey, Joske Schrooyen en Joske Van Loon. Mocht de pastoor vandaag de dag op even veel volk in zijn eucharistieviering rekenen, dan zal hij wel tevreden zijn.*

*(foto: Maria-Louise Vandevoorde)*

**Drukwerk aan  
verlaagd tarief**



PB-PP | B-30355  
BELGIE(N) - BELGIQUE

**Afzender:**

Koninklijke Heemkundige Kring Essen vzw  
Moerkantsebaan 48 -2910 Essen

**Afgiftekantoor:**

2910 Essen 1  
P 706 392

**Bestemming:**